

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA
DĖL R. M [REDACTED] ĮMONĖS „M [REDACTED] S“
SKUNDO
PRIEŠ VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJĄ

2024 m. balandžio 9 d. Nr. 4D-2023/2-1248
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė gavo R. M [REDACTED] II „M [REDACTED] S“ (toliau – Įmonė), kurios interesams atstovauja direktorė R. M [REDACTED] (toliau – Pareiškėja), skundą dėl Vilniaus miesto savivaldybės (toliau ir citatose – Savivaldybė) administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) nagrinėjant Pareiškėjos 2023 m. rugpjūčio 18 d. pateiktą pasiūlymą (reg. Nr. E672-[REDACTED])(2.15.1.31E-TPP) inicijuoti teritorijos tarp Pabėčių, Kriaučiūnų, Lautės ir Jučių gatvių detaliojo plano rengimą (toliau ir citatose – Pasiūlymas dėl detaliojo plano rengimo).

2. Pareiškėja skunde nurodo:

2.1. „[...] R. M [REDACTED] rengia teritorijos detalųjį planą Kriaučiūnų k., Vilniaus mieste tarp Kriaučiūnų, Pakluonės, Pabėčių, Jučių ir Lautės gatvių [...]. Pirmąjį prašymą detaliojo plano rengimui teikė K. [REDACTED] Š. [REDACTED] 2022-07-13 [...]. Tik po daugkartinių raginimų ir Jūsų įstaigos įsikišimo, Savivaldybė [...] parengė raštą, kuriuo siūlo rengti didesnės teritorijos detalųjį planą. Su savivaldybės siūloma teritorija užsakovas K. [REDACTED] Š. [REDACTED] sutiko, atitinkamai buvo išsiųsti registruoti laišakai sklypų, patenkančių į minimą teritoriją, savininkams, kurie taip pat sutiko įsijungti į šios teritorijos detaliojo plano (toliau – DP) rengimą bei pasirašė sutartis su [...] įmone, kuri buvo pasirinkta kaip DP projekto rengėja.“

2.2. „[...] naujas prašymas toliau tęsti DP procedūras buvo teiktas Savivaldybei 2023-08-18.“

2.3. „Vadovaujantis teisės aktais, Savivaldybė turėjo parengti mero potvarkį per 10 darbo dienų, tačiau patys nusistatė terminą 20 darbo dienų, t. y. iki 2023-09-22. Artėjant pačių Savivaldybės Teritorijų planavimo skyriaus specialistų nustatyto termino pasibaigimui, paaiškėjo, kad jokie dokumentai dar net nebuvo pradėti rengti, o įvertinant priskirtos teritorijos DP rengimui apimtį, paaiškėjo, kad priskirta Teritorijų planavimo vyriausioji specialistė A. [REDACTED] T. [REDACTED] turi klausimų, į kuriuos [...] įmonės specialistė R. [REDACTED] G. [REDACTED] nedelsdama atsakė [...], tačiau užuot teritorijų planavimo vyriausioji specialistė A. [REDACTED] T. [REDACTED] parengtų aukščiau minėtą dokumentą, ji savo arba Savivaldybės Teritorijų planavimo skyriaus vedėjo nurodymu pasiskiria naują terminą ir tik 2023-10-27 [...] atsiunčia tarpinį raštą, klausdami, ar mes sutinkame su papildytais planavimo tikslais?“

2023-10-31 teikiame sutikimą Savivaldybės Teritorijų planavimo skyriui [...]. Aišku Savivaldybės Teritorijų planavimo skyriaus vedėjas ir/ar vyriausioji specialistė pasiskiria naują terminą iki 2023-11-30 [...], kuris kaip taisyklė yra ilgesnis nei nustatytas teisės aktais tokių dokumentų rengimui ir, kaip taisyklė, 2023-12-18 datai net nepradėtas rengti.“

2.4. „[...] atkreiptinas dėmesys į tai, kad tiek K [redacted] Š [redacted] pirminiame prašyme, tiek prisijungusių į nagrinėjamą teritoriją savininkų DP tikslai buvo sklypo dalijimas, paskirties keitimas, naudojimo būdo bei statybos reglamentų nustatymas, vadovaujantis patvirtintu Savivaldybės Bendroju planu, tačiau Savivaldybės specialistų rengiamame mero potvarkyje, jau nėra numatytas paskirties keitimas ir naudojimo būdo nustatymas (neprivaloma įrašyti, nes tai leidžia Vilniaus m. Bendrasis planas ir juo vadovaudamasis, rengėjas DP projekto sprendiniuose gali numatyti naujai formuojamų sklypų paskirtis bei naudojimo būdus nepriklausomai nuo įrašo mero potvarkyje, tačiau neatmestina, kad perspektyvoje šiuo aspektu Savivaldybė galimai netvirtins DP sprendinių arba kels perteklinius reikalavimus sklypų savininkams po DP patvirtinimo), todėl darytina išvada, kad Savivaldybės specialistai nemato tęstinumo ir sąsajų tarp pirminio prašymo teikimo ir vėlesnių dokumentų, nors nei sklypai, nei sklypų savininkų tikslai per visą laikotarpį nepasikeitė.“

2.5. „[...] interesantai, bandantys prisiskambinti daliai specialistų bei naiviai tikėdamiesi laiku sulaukti tinkamų dokumentų, dažnu atveju jaučiasi lyg bendrautų su vėlių būreliu.“

3. Pareiškėja Seimo kontrolierės prašo: „[...] patikrinti bei įpareigoti aukščiau minėtus asmenis A [redacted] T [redacted] ir B [redacted] B [redacted] nedelsiant vykdyti jiems priskirtus įsipareigojimus“; „[...] įpareigoti Vilniaus miesto savivaldybės administraciją taikyti jiems atitinkamas nuobaudas.“

4. Tuometė Seimo kontrolierė, ištyrusi K [redacted] ir L [redacted] Š [redacted] interesams atstovaujančios Pareiškėjos skundą dėl Savivaldybės administracijos Teritorijų planavimo ir plėtros projektų skyriaus tarnautojų neveikimo, vilkinant prašymų rengti detaliuosius planus nagrinėjimą, 2023 m. kovo 9 d. pažymoje Nr. 4D-2022/2-1327 „Dėl individualios įmonės „M [redacted]“ direktorės R [redacted] M [redacted] skundo prieš Vilniaus miesto savivaldybės administraciją“ (toliau – Pažyma) konstatavo:

„29.4. Nagrinėjamu atveju Inicijavimo prašymo išnagrinėjimui įstatyme nustatytas terminas suėjo 2022 m. liepos 27 d., tačiau užduotis nebuvo laiku įvykdyta, nebuvo ir pratęstas užduoties įvykdymo terminas [...].“

29.5 Neigiamas atsakymas dėl Pareiškėjos kliento 2022 m. liepos 13 d. prašymo inicijuoti detaliojo plano rengimą [...] buvo pateiktas Savivaldybės administracijos 2022 m. lapkričio 18 d. raštu [...]. Savivaldybės administracijos 2022 m. lapkričio 18 d. raštu Pareiškėja buvo išsamiai informuota apie priežastis, dėl kurių buvo atmetas Inicijavimo prašymas, institucijos poziciją pagrindžiant konkrečiomis teisės aktų nuostatomis, nurodant klausimo sprendimui reikalingus dokumentus ir priimto sprendimo apskundimo galimybę bei tvarką.“

TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

5. Seimo kontrolierė dėl informacijos ir ją patvirtinančių dokumentų gavimo kreipėsi į Savivaldybę.

6. Iš Savivaldybės pateiktos informacijos nustatyta:

6.1. Savivaldybės administracijoje 2023 m. rugpjūčio 18 d. gautas Pareiškėjos Pasiūlymas dėl detaliojo plano rengimo.

6.2. Savivaldybės administracijos Teritorijų planavimo skyrius, gavęs Pareiškėjos Pasiūlymą dėl detaliojo plano rengimo, ėmėsi šių veiksmų:

6.2.1. 2023 m. rugsėjo 20 d. (pagal Pareiškėjos Skundo tyrimui pateiktus dokumentus 2023 m. rugsėjo 19 d.) Teritorijų planavimo skyrius parengė Savivaldybės mero potvarkio „Dėl leidimo rengti apie 17,3 ha teritorijos tarp Pabėčių, Kriaučiūnų, Lautės ir Jučių gatvių detalų planą“ projektą (toliau ir citatose – Potvarkio projektas), kurio 1 punktu leidžiama rengti apie 17,3 ha teritorijos tarp Pabėčių, Kriaučiūnų, Lautės ir Jučių gatvių detalų planą inicijavimo sutarties pagrindu; 2 punktu nustatomi planavimo tikslai ir detaliojo plano uždaviniai – „pertvarkyti sklypus, keisti sklypų ribas ir plotus,

sklypus padalinti ir nustatyti teritorijos naudojimo reglamentus vadovaujantis Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendiniais (pagal pridedamą miesto plano ištrauką).“

6.2.2. 2023 m. spalio 27 d. Teritorijų planavimo skyrius Pareiškėjai pateikė tarpinį atsakymą Nr. A51- [redacted] 2.15.1.21E-TPS) „Dėl prašymo inicijuoti detaliojo plano rengimą“ (toliau – 2023 m. spalio 27 d. raštas), kuriuo Pareiškėją informavo: „[...] Savivaldybės administracijos Teritorijų planavimo skyrius išnagrinėjo Jūsų Pasiūlymą dėl detaliojo plano rengimo [...]. Informuojame, kad pagal Jūsų Pasiūlymą dėl detaliojo plano rengimo parengtas ir derinamas mero Potvarkio projektas. Rengiant Potvarkio projektą, atsižvelgiant į planuojamą teritoriją, nuspręsta papildyti planavimo tikslus ir uždavinius tikslu „suplanuoti susisiekimo infrastruktūrą.“ Planavimo tikslai ir uždaviniai išdėstomi sekančiai „suplanuoti susisiekimo infrastruktūrą, pertvarkyti, padalyti sklypus, keisti ribas ir plotus, nustatyti teritorijos naudojimo reglamentus vadovaujantis Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendiniais (pagal pridedamą miesto plano ištrauką)“ bei Pareiškėjos prašė: „[...] informuoti, ar sutinkate su papildytais planavimo tikslais.“

6.2.3. Teritorijų planavimo skyrius, gavęs Pareiškėjos 2023 m. spalio 31 d. sutikimą (reg. A [redacted] 23) dėl planavimo tikslų (toliau – Sutikimas), papildė Potvarkio projekto dokumentaciją ir, vadovaudamasis Savivaldybės mero 2024 m. sausio 4 d. potvarkiu Nr. 955-30/24 „Dėl Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus įgaliojimo“, Potvarkio projektą pertvarkė į Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymo projektą „Dėl leidimo rengti apie 17,3 ha teritorijos tarp Pabėčių, Kriaučiuų, Lautės ir Jučių gatvių detalų planą inicijavimo sutarties pagrindu“ (toliau – Įsakymo projektas).

6.2.4. Teritorijų planavimo skyrius, Įsakymo projekto derinimo metu nustatęs Pareiškėjos pateiktu Pasiūlymu dėl detaliojo plano rengimo ir Sutikimo trūkumus, 2024 m. vasario 26 d. raštu Nr. A660- [redacted] (toliau – 2024 m. vasario 26 d. raštas) Pareiškėją informavo (pagrįsdamas teisės aktų nuostatomis):

„1. Dėl planavimo iniciatoriaus. [...] nėra aišku, kas yra detaliojo plano iniciatorius – kuris asmuo ar asmenys sudarys inicijavimo sutartį, sutinka finansuoti teritorijų planavimo dokumento rengimą. [...].

Kartu pastebėtina, kad visuose įgaliojimuose pasisakoma dėl konkrečių (t. y. atskirų) žemės sklypų detaliųjų planų rengimo, tačiau nei viename nepasisakoma dėl konkretaus kvartalo detaliojo plano rengimo, finansavimo (sietina su 2022-11-18 atsakymu Nr. A51- [redacted]).

Sprendimo dėl leidimo rengti tinkamam priėmimui būtina aiškiai išreikšti konkretaus (-čių) iniciatoriaus (-ių) valią dėl konkretios planuojamos teritorijos detaliojo plano rengimo ir finansavimo.“

„2. Dėl žemės sklypų savininkų informavimo. Pasiūlymų teikimo dėl teritorijų planavimo proceso inicijavimo tvarkos aprašo, patvirtinto, 8 p. įtvirtinta nuostata, kad jeigu teritorijų planavimo iniciatyva reiškiami dėl kitiems asmenims privačios nuosavybės teise priklausančios žemės (sklypo ar sklypų), planavimo iniciatorius privalo raštu informuoti visų į numatomą planuoti teritoriją patenkančių privačios žemės sklypų savininkus.

Būtina užtikrinti, kad minėta nuostata būtų įgyvendinta tinkamai ir pilna apimtimi arba priešingu atveju dėl nurodytų aplinkybių pateikti paaiškinimus dėl informavimo atlikimo [...].“

Prašome įvertinti trūkumus ir tikimės tolesnio bendradarbiavimo, kad kiek įmanoma greičiau būtų priimtas sprendimas dėl planavimo pradžios ir planavimo tikslų.

[...].

Šis atsakymas per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos gali būti skundžiamas Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriui (Konstitucijos pr. 3, LT-09601 Vilnius), Lietuvos administracinių ginčų komisijai (Vilniaus g. 27, LT-01402 Vilnius) ar Regionų administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius) Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo, Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo ir Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.“

6.3. „Aktualiame Įsakymo projekte yra nurodyti planavimo tikslai ir uždaviniai: „suplanuoti susisiekimo infrastruktūrą, pertvarkyti, padalyti sklypus, keisti ribas ir plotus, nustatyti teritorijos

naudojimo reglamentus vadovaujantis Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendiniais (pagal pridedamą miesto plano ištrauką).“

Teritorijos naudojimo reglamentas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo 2 straipsnio 22 d., tai vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų sprendiniuose nustatyta teritorijos naudojimo ir apsaugos nuostatų, veiklos teritorijoje plėtojimo reikalavimų ir apribojimų visuma.

„Tai reiškia, kad tai apima tiek paskirtį, tiek naudojimo būdus ir pan., todėl planavimo tikslai ir uždaviniai nustatyti tinkamai, o siekiant pilnai atspindėti iniciatoriaus valią planavimo tikslai galės būti patikslinti ir atnaujinti, siekiant išsklaidyti bet kokias abejones ir konkretizuoti žemės sklypų savininkų interesus.

Atsižvelgiant į išdėstytą aukščiau ir naudojimo reglamento sąvoką, nematome pagrindo, kad tai gali būti teritorijų planavimo dokumento nederinimo esminis motyvas.“

„[...] planavimo procesas yra tęstinis procesas, kuriam išduodamos planavimo sąlygos 3 metų laikotarpiui, tai reiškia, kad ilgo, lyginant su sprendimo priėmimo terminais, detaliojo planavimo proceso laikotarpiu planavimo tikslai ir uždaviniai gali pakisti, atsirasti kiti poreikiai ar galimybės ir pan. derinant visuomenės, žemės sklypų savininkų interesus, pastarųjų poreikių įgyvendinimą, kas yra įtvirtinta ir teritorijų planavimo sąvokos turinyje – tai pagal šio ir kitų įstatymų, taip pat jų įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimus vykdomas procesas, kuriuo siekiama darnaus teritorijų vystymo ir kuris apima žemės naudojimo prioritetų, aplinkosaugos, visuomenės sveikatos saugos, paveldosaugos ir kitų priemonių nustatymą, gyvenamųjų vietovių, gamybos, inžinerinės ir socialinės infrastruktūros sistemų kūrimą, sąlygų gyventojų užimtumui reguliuoti ir veiklai plėtoti sudarymą, visuomenės ir privačių interesų suderinimą (TPĮ 2 str. 26 d.).“

„[...] fizinio asmens 2022-07-13 prašymas buvo išnagrinėtas ir pateiktas 2022-11-18 atsakymas Nr. A51- [redacted] „Dėl detaliojo plano rengimo (kadastro Nr. 0101/0167:1519)“ [...], šio prašymo vykdymas baigtas, joks detaliojo plano rengimas 2022-07-13 prašymo pagrindu nepradėtas ir sprendimas dėl leidimo rengti nebuvo priimtas, todėl [...] sudaryti rengimo ar kitiems asmenims inicijavimo sutartį (-is) nebuvo teisinio pagrindo.“

„Nemanytina, kad sąsaja tarp 2022 ir 2023 metų prašymų yra tiesioginė. Sąsaja visgi neturi būti suprantama tik ta apimtimi, kuri yra suprantama Pareiškėjui, vertinant, kokius dokumentus būtina pateikti ar nepateikti, todėl būtina vertinti ir teisės aktų reikalavimus sprendimo priėmimui dėl teritorijų planavimo dokumento rengimo ir finansavimo bei tolimesnių planavimo procedūrų. Nemanome, kad teisminėje praktikoje sąsaja yra svari teisminio ginčo atveju.“

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

7. Lietuvos Respublikos įstatymai

7.1. *Seimo kontrolierių įstatymo 12 straipsnis* – „1. Seimo kontrolieriai tiria pareiškėjų skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje.“

7.2. Vietos savivaldos įstatymo:

4 *straipsnis* – „Pagrindiniai principai, kuriais grindžiama vietos savivalda, yra: [...]; 5) teisėtumo. Savivaldybės institucijų ir įstaigų veikla grindžiama Konstitucija, įstatymais ir kitais teisės aktais; [...].“

6 *straipsnis* – „Savarankiškosios (Konstitucijos ir įstatymų nustatytos (priskirtos)) savivaldybių funkcijos: [...]; 19) teritorijų planavimas, savivaldybės bendrojo plano ar savivaldybės dalių bendrųjų planų ir detaliųjų planų sprendinių įgyvendinimas.“

7.3. Viešojo administravimo įstatymo:

3 *straipsnis* – „Viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovujasi šiais principais: [...]; 4) įstatymo viršenybės. Šis principas reiškia, kad įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą viešojo administravimo subjektams turi būti nustatyti laikantis šio įstatymo nustatytų reikalavimų, o viešojo administravimo subjektų veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus.“

Administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais; [...].“

10 straipsnis – „5. Administraciniame sprendime turi būti nurodyta: [...]; 7) administracinio sprendimo apskundimo tvarka, nurodant konkrečią skundą nagrinėjančią instituciją ar įstaigą, skundo padavimo terminą ir teisės aktą, reglamentuojantį apskundimo tvarką.“

7.4. Teritorijų planavimo įstatymo:

2 straipsnis – „22. Teritorijos naudojimo reglamentas – vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų sprendiniuose nustatyta teritorijos naudojimo ir apsaugos nuostatų, veiklos teritorijoje plėtojimo reikalavimų ir apribojimų visuma. 23. Teritorijos naudojimo tipas – teritorijų planavimo dokumentuose nurodoma planuojamos teritorijos kategorija, apimanti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, galimus žemės naudojimo būdus ir galimas vyraujančias statinių ar jų grupių paskirtis. Kartu nustatomi leidžiamieji užstatymo intensyvumo ir užstatymo tankio rodikliai.“

6 straipsnis – „2. Savivaldybės lygmens ir vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentų rengimą organizuoja savivaldybės administracijos direktorius, išskyrus šio straipsnio 1 dalyje nurodytus teritorijų planavimo dokumentus ir atvejus, kai kiti įstatymai nustato kitus specialiojo teritorijų planavimo organizatorius. 3. Fiziniai asmenys, juridiniai asmenys [...] turi planavimo iniciatyvos teisę (toliau – planavimo iniciatoriai) ir gali Vyriausybės nustatyta tvarka ir sąlygomis tik savo valia ir sprendimu teikti savivaldybei [...] pasiūlymus dėl vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentų rengimo, keitimo ar koregavimo ir (ar) finansavimo [...]. Savivaldybės administracijos direktorius ar kitų įstatymų nustatyti specialiojo teritorijų planavimo organizatoriai per 10 darbo dienų nuo šio pasiūlymo gavimo dienos privalo priimti sprendimą tenkinti pasiūlymą arba motyvuotai atmesti pasiūlymą. [...]. Priėmus sprendimą rengti, keisti ar koreguoti siūlomą teritorijų planavimo dokumentą, planavimo iniciatoriai su savivaldybės administracijos direktoriumi ar kitų įstatymų nustatytu specialiojo teritorijų planavimo organizatoriumi Vyriausybės nustatyta tvarka ir sąlygomis sudaro teritorijų planavimo proceso inicijavimo sutartį, numatančią teritorijų planavimo dokumento rengimą, keitimą, koregavimą ir (ar) finansavimą (jeigu kitokia teritorijų planavimo dokumentų finansavimo tvarka nenustatyta kituose specialiojo teritorijų planavimo dokumentų rengimą reglamentuojančiuose teisės aktuose). Teritorijų planavimo proceso inicijavimo sutartis skelbiama viešai savivaldybės ar kitų įstatymų nustatyto specialiojo teritorijų planavimo organizatoriaus interneto svetainėje ir Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje.“

8. Pasiūlymų teikimo dėl teritorijų planavimo proceso inicijavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. gruodžio 18 d. nutarimu Nr. 1265 (toliau – Aprašas):

1 punktas – „Pasiūlymų teikimo dėl teritorijų planavimo proceso inicijavimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato pasiūlymų teikimo savivaldybės administracijos direktoriui ar kitų įstatymų nustatytiems specialiojo teritorijų planavimo organizatoriams dėl vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentų rengimo, keitimo ar koregavimo ir (ar) finansavimo [...], teritorijų planavimo proceso inicijavimo sutarties (toliau – inicijavimo sutartis) sudarymo ir teritorijų planavimo dokumento sprendinių įgyvendinimo sutarties (toliau – įgyvendinimo sutartis) sudarymo tvarką ir sąlygas. [...].“

6 punktas – „Planavimo iniciatorius pasiūlymą dėl teritorijų planavimo proceso inicijavimo raštu teikia savivaldybės administracijos direktoriui pagal siūlomos planuoti teritorijos buvimo vietą arba tiesiogiai įstatymų nustatytiems specialiojo teritorijų planavimo organizatoriams, jeigu teritorijų planavimo proceso inicijavimo objektas yra specialiojo teritorijų planavimo dokumentas.“

7 punktas – „Planavimo iniciatoriaus pasiūlyme dėl teritorijų planavimo proceso inicijavimo nurodomi planavimo tikslai, planuojamos teritorijos vieta: adresas [...], preliminarus plotas, pridedama siūlomos planuoti teritorijos schema (ortofoto ar georeferenciniame žemėlapyje apibrėžta planuojama teritorija M 1:500 iki M 1:2000).“

8 punktas – „Jeigu teritorijų planavimo iniciatyva reiškiamą dėl kitiems asmenims privačios nuosavybės teise priklausančios žemės (sklypo ar sklypų), planavimo iniciatorius privalo raštu informuoti visų į numatomą planuoti teritoriją patenkančių privačios žemės sklypų savininkus.“

9 *punktas* – „Planavimo organizatorius per 10 darbo dienų nuo pasiūlymo gavimo dienos privalo priimti sprendimą tenkinti pasiūlymą dėl vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentų rengimo, keitimo ar koregavimo ir (ar) finansavimo arba motyvuotai atmesti pasiūlymą. [...]. Planavimo iniciatoriaus pasiūlymas gali būti atmetamas tik tuo atveju, kai jis prieštarauja įstatymų ir (ar) kitų teisės aktų reikalavimams ir (ar) kitiems to paties ar aukštesnio teritorijų planavimo lygmens patvirtintiems ir galiojantiems teritorijų planavimo dokumentų sprendiniams arba patvirtintiems strateginiams savivaldybės plėtros planams. Planavimo organizatorius apie priimtą motyvuotą sprendimą atmesti pasiūlymą ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo šio sprendimo priėmimo dienos raštu informuoja planavimo iniciatorių ir šį sprendimą paskelbia savo interneto svetainėje. Sprendimas atmesti pasiūlymą gali būti apskūstas Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.“

Tyrimui reikšminga teismų praktika

9. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2004 m. gruodžio 13 d. nutarime byloje Nr. 51/01-26/02-19/03-22/03-26/03-27/03 konstatavo:

„[...] Valstybės tarnyba turi veikti paklusdama tik Konstitucijai ir teisei. Kiekviena valstybės ar savivaldybės institucija, per kurią vykdomos valstybės funkcijos, kiekvienas valstybės tarnautojas turi paisyti teisėtumo reikalavimų. Valstybės tarnautojai turi nepiktnaudžiauti jiems nustatytais galiomis, nepažeisti teisės aktų reikalavimų. Konstitucinis Teismas 2000 m. birželio 30 d. nutarime konstatavo, kad valstybės institucijos, pareigūnai turi saugoti, ginti žmogaus teises ir laisves; ypač svarbu, kad, vykdydami jiems patikėtas funkcijas, jie patys nepažeistų žmogaus teisių ir laisvių [...]

[...] Konstitucinis Teismas 2004 m. liepos 1 d. nutarime ir 2004 m. lapkričio 5 d. išvadoje konstatavo, kad Konstitucijoje yra įtvirtintas atsakingo valdymo principas. Valdžios atsakomybė visuomenei – teisinės valstybės principas, kuris įtvirtintas Konstitucijoje nustačius, kad valdžios įstaigos tarnauja žmonėms [...].“

10. Praktikoje, taikant Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo normas (pritarta Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo teisėjų 2016 m. birželio 1 d. pasitarime), konstatuojama:

„[...] Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnyje numatytais principais yra grindžiamas geras viešasis administravimas (šiuo aspektu žr. 2012 m. balandžio 30 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A492-1978/2012). Tinkamas, atsakingas valdymas, kaip ne kartą akcentuota Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje, yra neatsiejamas nuo gero administravimo reikalavimų (žr. 2015 m. gruodžio 21 d. išplėstinės teisėjų kolegijos sprendimą administracinėje byloje Nr. I-7-552/2015). [...]. Gero administravimo principas yra Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisinės sistemos pamatinis principas. Gero administravimo principas įtvirtintas Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktika, taikant Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo normas svarbiausiuose nacionalinio lygmens (Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 str. 3 d.) bei tarptautiniuose dokumentuose (Europos Sąjungos Pagrindinių teisių chartijos 41 str. ir kt.). [...]. Nepaisant to, kad Viešojo administravimo įstatyme gero administravimo principas tiesiogiai nėra įtvirtintas, jis Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje išvedamas iš Konstitucijos nuostatų. Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta, kad valdžios įstaigos tarnauja žmonėms. Viešojo administravimo subjektas yra saistomas *inter alia* gero administravimo principo, kuriuo įgyvendinama Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta nuostata, jog visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, reikalavimų (2015 m. liepos 9 d. išplėstinės teisėjų kolegijos nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1245-662/2015).“

Tyrimo išvados

11. Apibendrinus Skundo tyrimo metu gautą informaciją, teisės aktų nuostatas, pacituotas pažymos 7–8 punktuose, teismų praktiką (pažymos 9–10 punktai), susijusias su Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmais (neveikimu) nagrinėjant Pareiškėjos pateiktą Pasiūlymą dėl detaliojo plano rengimo, konstatuotina:

11.1. Seimo kontrolieriai, pagal Seimo kontrolierių įstatymo 12 straipsnio 1 dalį, tiria pareiškėjų skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje (pažymos 7.1 papunktis).

Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 19 dalies nuostatos nustato, kad viena iš savarankiškųjų (įstatymų nustatytų (priskirtų)) savivaldybių funkcijų yra teritorijų planavimas, savivaldybės bendrojo plano ar savivaldybės dalių bendrųjų planų ir detaliųjų planų sprendinių įgyvendinimas (pažymos 7.2 papunktis).

11.2. Įstatymų leidėjas Teritorijų planavimo įstatymo 6 straipsnio 2 dalyje yra nustatęs, kad vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentų rengimą organizuoja savivaldybės administracijos direktorius (toliau – planavimo organizatorius). Teritorijų planavimo įstatymo 6 straipsnio 3 dalies nuostatos suteikia fiziniams asmenims planavimo iniciatyvos teisę, kuri realizuojama Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka ir sąlygomis teikiant savivaldybei, kaip teritorijų planavimo organizatoriui, pasiūlymus dėl vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentų rengimo, keitimo ar koregavimo ir (ar) finansavimo (toliau – pasiūlymai dėl teritorijų planavimo dokumentų rengimo) (pažymos 7.4 papunktis). Pasiūlymų dėl teritorijų planavimo dokumentų rengimo teikimo tvarką nustato Aprašas, kurio 6, 7 punktai reglamentuoja, kad planavimo iniciatorius pasiūlymą dėl teritorijų planavimo proceso inicijavimo raštu teikia planavimo organizatoriui ir nurodo: planavimo tikslus, planuojamos teritorijos adresą, preliminarų plotą, prideda siūlomą planuoti teritorijos schemą (ortofoto ar georeferenciniame žemėlapyje apibrėžta planuojama teritorija M 1:500 iki M 1:2000) (pažymos 8 punktas).

Pasiūlymų dėl teritorijų planavimo dokumentų rengimo nagrinėjimo tvarką nustato Teritorijų planavimo įstatymo 6 straipsnio 3 dalies nuostatos, kurios planavimo organizatorių įpareigoja per 10 darbo dienų nuo pasiūlymo gavimo dienos priimti sprendimą tenkinti pasiūlymą dėl teritorijų planavimo dokumentų rengimo arba motyvuotai atmesti pasiūlymą (pažymos 7.4 papunktis). Aprašo 9 punktas nustato, kad planavimo organizatorius apie priimtą motyvuotą sprendimą atmesti pasiūlymą ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo šio sprendimo priėmimo dienos raštu informuoja planavimo iniciatorių ir šį sprendimą paskelbia savo interneto svetainėje (pažymos 8 punktas).

Savivaldybės administracijos Teritorijų planavimo skyrius, 2023 m. rugpjūčio 18 d. gavęs Pareiškėjos Pasiūlymą dėl detaliojo plano rengimo (pažymos 6.1 papunktis), ėmėsi šių veiksmų: 2023 m. rugsėjo 19 d. parengė Potvarkio projektą (pažymos 6.2.1 papunktis); 2023 m. spalio 27 d. raštu Pareiškėjos prašė informuoti, ar Pareiškėja sutinka su papildytais Potvarkio projekte nustatytais planavimo tikslais (pažymos 6.2.2 papunktis); gavęs Pareiškėjos Sutikimą, Potvarkio projektą pertvarkė į Įsakymo projektą (pažymos 6.2.3 papunktis); 2024 m. vasario 26 d. raštu informavo Pareiškėją apie nustatytus Pasiūlymo dėl detaliojo plano rengimo ir Sutikimo trūkumus (pažymos 6.2.4 papunktis).

Pažymėtina, kad Skundo tyrimo metu Seimo kontrolierei nebuvo suteikta informacijos, kad yra (buvo) priimtas motyvuotas sprendimas atmesti Pasiūlymą dėl detaliojo plano rengimo.

Įvertinus, tai, kas pirmiau išdėstyta, konstatuotina, kad sprendimas tenkinti Pasiūlymą dėl detaliojo plano rengimo arba motyvuotas sprendimas atmesti Pasiūlymą dėl detaliojo plano rengimo turėjo būti priimtas iki 2023 m. rugsėjo 1 d., t. y. per 10 darbo dienų nuo Pareiškėjos Pasiūlymo dėl detaliojo plano rengimo gavimo (2023 m. rugpjūčio 18 d.) Savivaldybės administracijoje dienos. Tačiau Skunde aptariamam atveju Savivaldybė, kaip planavimo organizatorius, dėl Pareiškėjos pateikto Pasiūlymo dėl detaliojo plano rengimo daugiau kaip šešis mėnesius nėra priėmusi jokio sprendimo, t. y. nėra priėmusi nei sprendimo tenkinti Pasiūlymą dėl detaliojo plano rengimo, nei sprendimo motyvuotai atmesti Pasiūlymą dėl detaliojo plano rengimo. Atsižvelgus į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad Savivaldybės administracijos Teritorijų planavimo skyrius Pareiškėjos Pasiūlymo dėl detaliojo plano rengimo nagrinėjimo metu nesivadovavo Teritorijų planavimo įstatymo 6 straipsnio 3 dalies, Aprašo 9 punkto nuostatomis, nustatančiomis pasiūlymų dėl teritorijų planavimo dokumentų rengimo nagrinėjimo tvarką ir terminus. Seimo kontrolierė atkreipia dėmesį ir į tai, kad Savivaldybės administracijos Teritorijų planavimo skyrius 2023 m. spalio 27 d. raštu kreipėsi į Pareiškėją dėl Potvarkio projekto planavimo tikslų patikslinimo, tačiau minėtame rašte Pareiškėjai nenurodė jokių pateikto Pasiūlymo dėl detaliojo plano rengimo trūkumų. Pažymėtina, kad apie nustatytus Pasiūlymo

dėl detaliojo plano rengimo trūkumus Pareiškėja buvo informuota tik Savivaldybės administracijos Teritorijų planavimo skyriaus 2024 m. vasario 26 d. raštu.

11.3. Pareiškėja Skunde nurodė, jog vienas iš detaliojo planavimo tikslų, nurodytų Pasiūlyme dėl detaliojo plano rengimo, buvo žemės sklypo paskirties keitimas, tačiau Savivaldybės administracijos Teritorijų planavimo skyriaus parengtame sprendime „[...] jau nėra numatytas paskirties keitimas ir naudojimo būdo nustatymas“, todėl Pareiškėjos nuomone, „[...] perspektyvoje šiuo aspektu Savivaldybė galimai netvirtins DP sprendinių arba kels perteklinius reikalavimus sklypų savininkams po DP patvirtinimo, todėl darytina išvada, kad Savivaldybės specialistai nemato tęstinumo ir sąsajų tarp pirminio prašymo teikimo ir vėlesnių dokumentų, nors nei sklypai, nei sklypų savininkų tikslai per visą laikotarpį nepasikeitė“ (pažymos 2.4 papunktis).

Savivaldybės administracija dėl pirmiau Pareiškėjos nurodytų aplinkybių pažymėjo, kad:

11.3.1. Savivaldybės administracija nemano, jog sąsaja tarp 2022 m. liepos 13 d. pasiūlymo dėl detaliojo plano (žemės sklypas, kadastro Nr. kadastro Nr. 0101/0167:1519) rengimo ir 2023 m. rugpjūčio 18 d. Pasiūlymo dėl detaliojo plano rengimo yra tiesioginė, nes Savivaldybės administracija atsakymą į fizinio asmens (kurio interesams atstovavo Pareiškėja) 2022 m. liepos 13 d. pasiūlymą dėl detaliojo plano (žemės sklypas, kadastro Nr. 0101/██████████) rengimo pateikė 2022 m. liepos 18 d. raštu Nr. A51-██████████ (pažymos 6.3 papunktis).

Pažymėtina, kad tai, jog fizinio asmens, kurio interesams atstovavo Pareiškėja, 2022 m. liepos 13 d. pasiūlymo dėl detaliojo plano (žemės sklypas, kadastro Nr. 0101/██████████) rengimo nagrinėjimas yra baigtas, buvo konstatuota ir Seimo kontrolierės Pažymos 29.5 papunktyje, nurodant: „Neigiamas atsakymas dėl Pareiškėjos kliento 2022 m. liepos 13 d. prašymo inicijuoti detaliojo plano rengimą [...] buvo pateiktas Savivaldybės administracijos 2022 m. lapkričio 18 d. raštu“; „Savivaldybės administracijos 2022 m. lapkričio 18 d. raštu Pareiškėja buvo išsamiai informuota apie priežastis, dėl kurių buvo atmetas Inicijavimo prašymas, institucijos poziciją pagrindžiant konkrečiomis teisės aktų nuostatomis, nurodant klausimo sprendimui reikalingus dokumentus ir priimto sprendimo apskundimo galimybę bei tvarką“ (pažymos 4 punktas).

11.3.2. Įsakymo projekte yra nurodyti planavimo tikslai ir uždaviniai: suplanuoti susisiekimo infrastruktūrą, pertvarkyti, padalyti sklypus, keisti ribas ir plotus, nustatyti teritorijos naudojimo reglamentus vadovaujantis Savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendiniais (pažymos 6.3 papunktis). Teritorijos naudojimo reglamentas, vadovaujantis Teritorijų planavimo įstatymo 2 straipsnio 22, 23 dalimis, yra vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų sprendiniuose nustatytos teritorijoje naudojimo nuostatos; teritorijos naudojimo tipas – tai teritorijų planavimo dokumentuose nurodoma planuojamos teritorijos kategorija, apimanti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, galimus žemės naudojimo būdus ir kt. (pažymos 7.4 papunktis), „apima tiek paskirtį, tiek naudojimo būdus“, todėl Įsakymo projekte planavimo tikslai ir uždaviniai nustatyti tinkamai (pažymos 6.3 papunktis).

12. Įvertinus, tai, kas pirmiau išdėstyta, konstatuotina, kad sprendimas tenkinti Pasiūlymą dėl detaliojo plano rengimo arba motyvuotas sprendimas atmesti Pasiūlymą dėl detaliojo plano rengimo turėjo būti priimtas per 10 darbo dienų nuo Pareiškėjos Pasiūlymo dėl detaliojo plano rengimo gavimo (2023 m. rugpjūčio 18 d.) Savivaldybės administracijoje dienos, t. y. iki 2023 m. rugsėjo 1 d. Tačiau Skunde aptariamam atveju Savivaldybė, kaip planavimo organizatorius, dėl Pareiškėjos pateikto Pasiūlymo dėl detaliojo plano rengimo daugiau kaip šešis mėnesius nėra priėmusi jokie sprendimo, t. y. nėra priėmusi nei sprendimo tenkinti Pasiūlymą dėl detaliojo plano rengimo, nei sprendimo motyvuotai atmesti Pasiūlymą dėl detaliojo plano rengimo. Atsižvelgus į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad Savivaldybės administracijos Teritorijų planavimo skyrius, nagrinėdamas Pareiškėjos Pasiūlymą dėl detaliojo plano rengimo, nesivadovavo Teritorijų planavimo įstatymo 6 straipsnio 3 dalies, Aprašo 9 punkto nuostatomis, nustatančiomis pasiūlymų dėl teritorijų planavimo dokumentų rengimo nagrinėjimo tvarką ir terminus. Seimo kontrolierė atkreipia dėmesį ir į tai, kad Savivaldybės administracijos Teritorijų planavimo skyrius 2023 m. spalio 27 d. raštu kreipėsi į Pareiškėją dėl Potvarkio projekto planavimo tikslų patikslinimo, tačiau minėtame rašte Pareiškėjai nenurodė jokių pateikto Pasiūlymo dėl detaliojo plano rengimo trūkumų. Apie nustatytus Pasiūlymo dėl detaliojo

plano rengimo trūkumus Pareiškėja buvo informuota tik Savivaldybės administracijos Teritorijų planavimo skyrius 2024 m. vasario 26 d. raštu.

Atsižvelgus į tai, kas pirmiau išdėstyta, Pareiškėjos Skundas dėl Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) nagrinėjant Pareiškėjos pateiktą Pasiūlymą dėl detaliojo plano rengimo pripažintinas pagrįstu.

13. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas savo nutarimuose yra pabrėžęs, kad yra labai svarbu, jog valstybės institucijos, pareigūnai, vykdydami jiems patikėtas funkcijas, nepažeistų žmogaus teisių ir laisvių (pažymos 9 punktas). Praktikoje, taikant Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo normas, konstatuojama, kad nepaisant to, kad Viešojo administravimo įstatyme gero administravimo principas tiesiogiai nėra įtvirtintas, jis Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje išvedamas iš Konstitucijos nuostatų, todėl viešojo administravimo subjektas yra saistomas *inter alia* gero administravimo principo, kuriuo įgyvendinama Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta nuostata, jog visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, reikalavimų (pažymos 10 punktas). Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnyje įtvirtintas įstatymo viršenybės principas, reiškiantis, kad viešojo administravimo subjekto veikla bei administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais (pažymos 7.3 papunktis).

Pažymėtina, kad Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmai (neveikimas), kai dėl Pareiškėjos pateikto Pasiūlymo dėl detaliojo plano rengimo daugiau kaip šešis mėnesius (teisės aktai nustato 10 darbo dienų terminą nuo pasiūlymo dėl teritorijų planavimo dokumentų rengimo gavimo dienos) nėra priimtas joks sprendimas (nei sprendimas tenkinti Pasiūlymą dėl detaliojo plano rengimo, nei sprendimas motyvuotai atmesti Pasiūlymą dėl detaliojo plano rengimo), nedera su Viešojo administravimo įstatyme įtvirtintu įstatymo viršenybės principu bei teismų praktikoje nustatytu gero administravimo principu. Pabrėžtina, kad pareiškėjai, besikreipiantys į viešojo administravimo subjektą, pagrįstai tikisi, kad jų prašymai (Skunde aptariamu atveju Pasiūlymas dėl detaliojo plano rengimo) bus išsamiai išnagrinėti, kad jiems bus pateikti motyvuoti atsakymai (sprendimai), kad atsakymai (sprendimai) jiems bus pateikiami (priimami) per teisės aktuose nustatytus terminus.

Seimo kontrolierė atkreipia Savivaldybės dėmesį ir į tai, kad Seimo kontrolierės Pažymos 29.4 papunktyje taip pat buvo konstatuota, kad Savivaldybė 2022 m. liepos 13 d. pasiūlymo dėl detaliojo plano (žemės sklypas, kadastro Nr. 0101. [redacted] rengimo neišnagrinėjo per teisės aktuose nustatytą terminą (pažymos 4 punktas). Taigi, akivaizdu, jog Savivaldybė, gavusi Seimo kontrolierės Pažymą, nesiėmė pakankamų priemonių, jog užtikrintų, kad Savivaldybėje gaunami pasiūlymai dėl teritorijų planavimo dokumentų rengimo būtų išnagrinėjami per teisės aktuose nustatytus terminus.

SEIMO KONTROLIERĖS SPRENDIMAS

14. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė nusprendžia R. M. [redacted] individualiosios įmonės „M. [redacted]“, kurios interesams atstovauja direktorė R. M. [redacted], skundą dėl Vilniaus miesto savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) nagrinėjant Pareiškėjos 2023 m. rugpjūčio 18 d. pateiktus pasiūlymus dėl detaliojo plano rengimo pripažinti pagrįstu.

SEIMO KONTROLIERĖS REKOMENDACIJOS

15. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 1, 14, 17 punktais, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė Vilniaus miesto savivaldybės merui rekomenduoja:

15.1. atkreipti dėmesį į tai, kad Vilniaus miesto savivaldybės administracijos:

15.1.1. Teritorijų planavimo skyriaus pareigūnai, nagrinėdami Pareiškėjos pateiktą Pasiūlymą

dėl detaliojo plano rengimo, nesivadovavo Teritorijų planavimo įstatymo 6 straipsnio 3 dalies ir Pasiūlymų teikimo dėl teritorijų planavimo proceso inicijavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. gruodžio 18 d. nutarimu Nr. 1265, 9 punkto nuostatomis (pažymos 11.2 papunktis);

15.1.2. Teritorijų planavimo skyriaus pareigūnų veiksmai (neveikimas), kai sprendimas dėl Pasiūlymo dėl detaliojo plano rengimo nėra priimtas daugiau kaip šešis mėnesius, nedera su įstatymo viršenybės, gero administravimo principais (pažymos 13 punktas);

15.1.3. atsakingi pareigūnai nesiėmė pakankamų veiksmų, kad užtikrintų, jog pasiūlymai dėl teritorijų planavimo dokumentų rengimo būtų išnagrinėjami per teisės aktuose nustatytus terminus (pažymos 13 punktas);

15.2. informuoti, ar Pareiškėja kreipėsi į Vilniaus miesto savivaldybės administraciją (po 2024 m. vasario 24 d.) dėl detaliojo plano rengimo; jeigu taip, prašoma užtikrinti, kad sprendimas pritarti Pasiūlymui dėl detaliojo plano rengimo arba motyvuotas sprendimas atmesti Pasiūlymą dėl detaliojo plano rengimo būtų priimtas nepažeidžiant teisės aktuose nustatytų terminų;

15.3. informuoti, kada, kokių veiksmų ėmėsi (imsis) Vilniaus miesto savivaldybė, kad užtikrintų, jog pasiūlymai dėl teritorijų planavimo dokumentų rengimo būtų išnagrinėjami per teisės aktuose nustatytus terminus.

Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad informacija apie siūlymų (rekomendacijų) išnagrinėjimą Seimo kontrolieriui turi būti pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją), **bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.**

Apie rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus prašoma informuoti **Pareiškėją ir Seimo kontrolierę** (Seimo kontrolierei pateikti **informaciją pagrindžiančius dokumentus**).

Seimo kontrolierė

 J